

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

MODERN PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF MACHINE-BUILDING COMPANIES OF UKRAINE ON THE EXAMPLE OF PRJSC "KREDMASH" AND WAYS TO OVERCOME THEM

УДК 338.45:62

Сакун Л.М.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Кременчуцький національний
університет імені
Михайла Остроградського

Ведєніна Ю.Ю.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Кременчуцький національний
університет імені
Михайла Остроградського

Цимбал О.С.

студент
Кременчуцький національний
університет імені
Михайла Остроградського

Машинобудування є двигуном економіки будь-якої країни, тому розвиток підприємств машинобудівного комплексу має важливе місце у розвитку економіки країни загалом. У сучасних євроінтеграційних умовах велика увага має приділятися роботі саме машинобудівних підприємств, оскільки ефективність їхнього функціонування визначає продуктивність праці в інших галузях економіки будь-якої розвинутої країни або країни, що розвивається. У статті проведено аналіз машинобудівного підприємства ПрАТ «Кредмаш» та на його прикладі розглянуто проблеми машинобудівних підприємств України на шляху їхнього розвитку в сучасних умовах. Під час проведення аналізу машинобудівного підприємства ПрАТ «Кредмаш» застосовано метод, який дає виокремити проблеми, що стосуються таких факторів розвитку підприємства, як виробнича, штатна та фінансова складові частини його роботи. Завдяки проведеному дослідженню вдалося виокремити основні проблеми, притаманні машинобудівним підприємствам України і запропонувати заходи щодо їх подолання.

Ключові слова: машинобудування, підприємство, ПрАТ «Кредмаш», фінанси, штат, виробництво, інвестиції.

Машиностроение является двигателем экономики любой страны, поэтому раз-

витие предприятий машиностроительного комплекса занимает важное место в развитии экономики страны в целом. В современных евроинтеграционных условиях большое внимание должно уделяться работе именно машиностроительных предприятий, поскольку эффективность их функционирования определяет производительность труда в других отраслях экономики любой развитой или развивающейся страны. В статье проведен анализ машиностроительного предприятия ЗАО «Кредмаш», и на его примере рассмотрены проблемы машиностроительных предприятий Украины на пути их развития в современных условиях. При проведении анализа машиностроительного предприятия ЗАО «Кредмаш» применен метод, который позволяет выделить проблемы, касающиеся таких факторов развития предприятия, как производственная, штатная и финансовая составляющие его работы. Благодаря проведенному исследованию удалось выделить основные проблемы, присущие машиностроительным предприятиям Украины, и предложить меры по их преодолению.

Ключевые слова: машиностроение, предприятие, ЗАО «Кредмаш», финансы, штат, производство, инвестиции.

Mechanical engineering is the engine of the economy of any country, therefore the development of enterprises of the machine-building complex occupies an important place in the development of the country's economy as a whole. In modern European integration conditions, great attention should be paid to the work of machine-building enterprises, since the efficiency of their functioning determines the productivity of labor in other sectors of the economy of any developed or developing country. In addition, a properly oriented strategic development of machine-building enterprises will perceive employment growth in the country and the solution of related problems, which will positively affect the economic and financial situation in the country as a whole. Among the main negative trends in the development of the machine-building industry in Ukraine can be noted a decrease in the profitability of enterprises and the efficiency of use of all types of production resources, as well as a reduction in the number of personnel. But the most acute are the problems associated with the state of the material and technical potential of enterprises: the low level of capacity utilization, the moral and physical deterioration of fixed assets, the lack of opportunities for their restoration. As a result, it becomes difficult for businesses to produce competitive products. Modern requirements for the quality of engineering products and fierce competition have led to the fact that the technological industries are loaded mainly with new equipment. Reproduction of fixed capital requires the activation of investment and innovation activity of enterprises, which is still low. At the same time, the sources of investment are mainly the own funds of enterprises. The article analyzes the machine-building enterprise PRJSC "Kredmash" and, by its example, examines the problems of machine-building enterprises of Ukraine on the way of their development in modern conditions. When analyzing the machine-building enterprise PRJSC "Kredmash", a method was used which allows to single out problems concerning such factors of the enterprise's development as the production, staff and financial components of its work. Thanks to the study, it was possible to identify the main problems inherent in the machine-building enterprises of Ukraine and to propose measures to overcome them.

Key words: machine building, enterprise, PrJSC "Kredmash", finance, staff, production, investment.

Постановка проблеми. У сучасних умовах євроінтеграції України великого значення потребує увага до роботи підприємств машинобудівного комплексу, який є однією з провідних галузей промисловості. Ефективність функціонування машинобудівних підприємств визначає продуктивність праці в інших галузях економіки країни. Нині залишаються негативні тенденції розвитку цієї промислової галузі, що спонукає до аналізу стану справ сучасного ринку машинобудування, матеріально-технічного, ресурсного, інноваційного, інвестиційного, фінансового, маркетингового та трудового

потенціалів підприємств машинобудівної галузі, визначення її сильних і слабких сторін та пошуку шляхів подолання наявних натеper проблем.

Аналіз попередніх досліджень. Дослідженнями у сфері проблем машинобудівної галузі промисловості України в розрізі останніх років займалися О. Мазуренко, О.О. Лабунець, Н.Г. Пігуль, О.В. Мороз та інші вітчизняні науковці та дослідники.

Постановка завдання. Метою статті є визначення проблем, притаманних сучасним машинобудівним підприємствам України, на прикладі

ПрАТ «Кредмаш» та визначення заходів щодо їх подолання.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Машинобудування – одна з найважливіших галузей національної економіки, яка виробляє не тільки товари для споживачів, але і продукцію, спрямовану на виробництво товарів і послуг підприємствами інших галузей. Підприємства машинобудівної галузі є двигуном економіки країни, її основною рушійною силою, що покращує стан науково-технічного потенціалу країни та її місце у глобальному конкурентному середовищі в світі та міжнародному поділі праці.

Крім того, правильно спрямований стратегічний розвиток машинобудівних підприємств буде сприяти зростанню зайнятості в країні та вирішенню пов'язаних із цим проблем, що позитивно вплине на економіко-фінансову ситуацію в країні загалом [1].

Нині, як свідчать безліч науковців, інвестори все менше і менше вкладають свої кошти в розвиток підприємств вітчизняного машинобудування [2; 3; 4], внаслідок чого вони постійно перебувають у стані кредиторської та дебіторської заборгованостей, обмежені у власних ресурсах та мають низьку ефективність своєї діяльності.

Серед основних негативних тенденцій розвитку галузі машинобудування можна відзначити зниження прибутковості підприємств і ефективності використання всіх видів виробничих ресурсів, скорочення чисельності персоналу. Однак найбільш гострі проблеми пов'язані зі станом матеріально-технічного потенціалу підприємств: низький рівень використання виробничих потужностей, моральний і фізичний знос основних фондів, відсутність можливостей їх поновлення. Внаслідок цього підприємствам стає важко забезпечувати випуск конкурентоспроможної продукції. Сучасні вимоги до якості машинобудівної продукції і гостра конкуренція привели до того, що в технологічних галузях завантажено в основному нове обладнання. Від-

творення основного капіталу вимагає активізації інвестиційно-інноваційної активності підприємств, яка поки залишається низькою. При цьому джерелами інвестицій здебільшого є власні кошти підприємств. Приплив іноземних інвестицій у машинобудівний комплекс відносно низький; головним чином об'єктами іноземного інвестування є підприємства автомобілебудування.

Досвід розвинених країн свідчить про те, що перераховані вище проблеми не можуть бути вирішені тільки на рівні підприємств. Досягнення мети сталого розвитку підприємств машинобудівного комплексу пов'язане зі спільними діями з боку бізнесу і держави.

ПрАТ «Кредмаш» (Кременчуцький завод дорожніх машин) – один із найбільших у Європі виробників дорожніх машин. Основною продукцією заводу є асфальто-, ґрунто- та бетонозмішувальні установки (рис. 1) [5].

Перед визначенням основних проблем розвитку підприємства слід провести найбільш повний аналіз його роботи. Всі показники, що аналізуватимуться, повинні розглядатися в динаміці, порівняно з попередніми роками. Доцільним є розгляд трьох основних складових частин роботи підприємства, на яких тримається його функціонування і розвиток: виробництво, штат, фінанси.

Розглянемо складник виробництва. ПрАТ «Кредмаш» виготовляє продукцію, що застосовується в дорожньо-транспортному комплексі. У подальшому підприємство планує зберегти свою спеціалізацію і розширити номенклатуру продукції, що виготовляється, за рахунок розширення типажу та створення нових видів продукції.

Основними видами діяльності підприємства є: виробництво асфальто- і ґрунтозмішувальних установок, запасних частин, вузлів та агрегатів до них, автоцистерн для перевезення світлих нафтопродуктів, комбінованих дорожніх машин різного призначення, автобітумовозів, автогудронаторів, причіп-цистерн різної місткості, товарів

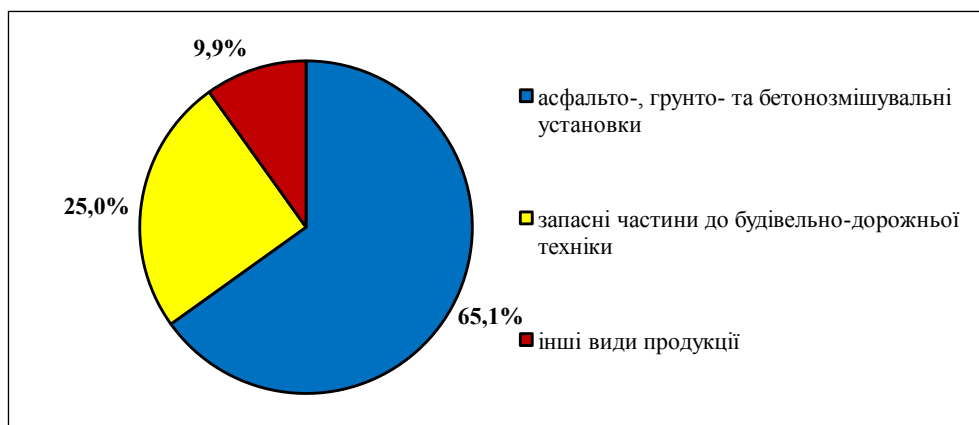

Рис. 1. Структура продукції, що виготовляється на ПрАТ «Кредмаш» за видами

народного споживання, чавунного, сталевих та кольорового литва.

У 2018 році підприємство працювало стабільно, про що свідчить незначне зростання обсягів виробництва порівняно з 2017 роком – 110,1% (у порівняннях цінах). Було виготовлено 54 асфальто- та ґрунтозмішувальні установки (в тому числі 7 ґрунтозмішувальних), за 2017 рік – 50, в тому числі – 5.

Виготовлено запасних частин до будівельно-шляхової техніки на суму 266 827,6 тис. грн. (96,9% до 2017 року), товарів народного споживання на суму 89 655,4 тис. грн. (104,3% до 2017 року), кооперованих поставок – на суму 3376,1 тис. грн. (57,5% до 2017 року) (табл. 1) [5].

У 2019 році не очікується суттєвого розширення виробництва. Збільшення обсягів виробництва планується за рахунок виготовлення нових модифікацій асфальтозмішувальних установок та освоєння нових видів продукції для дорожнього будівництва.

Отже, можна говорити про темпи стабільного зростання виробництва. Але поряд із цим постають проблеми, що заважають цьому. Сюди можна віднести і неналежну підтримку у придатному стані робочого обладнання, і велику кількість обладнання, що зазнало зносу або є морально застарілим, і недостатню матеріальну і технологічну базу, а отже, і про спричинене цими наявними проблемами неповне використання виробничої потужності підприємства. Крім того, значну вагу має недостатня інноваційна діяльність підприємства, але це є загальногалузевою проблемою: в Україні, за даними Держстату за 2017 рік, інновації фінансуються лише 16,2% із кількості промислових підприємств [6]. Через таку значну кількість проблем виробничого характеру падає якість продукції, вона втрачає конкурентоспроможність на міжнародному ринку, попит на неї неухильно зменшується, що і призводить до зменшення обсягів виробництва [2].

Другою складовою частиною функціонування підприємства є трудова. Достатня забезпеченість підприємства необхідними трудовими ресурсами,

їх раціональне використання, високий рівень продуктивності праці мають велике значення для збільшення обсягів продукції і підвищення ефективності виробництва.

Кількість середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу в розрізі останніх років відображено на рис. 2.

З діаграми (рис. 2) видно, що за останні роки динаміка середньої чисельності персоналу значно погіршилася свої показники. Причиною таких змін був початок кризового становища в Україні, в тому числі і економічного, саме тому в 2013–2015 роках на підприємствах проводилося скорочення працівників. Але, незважаючи на це, підприємство має тенденцію до перспективного зростання: у 2018 році середньооблікова чисельність працюючого персоналу порівняно з 2017 роком збільшилася на 1,9% і становила 2073 особи [5].

Заробітна плата, навпаки, підвищувалася, це ми можемо простежити на рис. 3.

Крім того, зазначаються факти зміни розміру фонду оплати праці, його збільшення або зменшення відносно попереднього року. У зв'язку зі зростанням обсягів виробництва фонд оплати праці порівняно з 2017 роком збільшився на 30,3% і становив 286 153,6 тис. грн. (рис. 4).

У роботі підприємства виникають деякі проблеми, пов'язані з персоналом, – сюди можна віднести недостатню заробітну плату робітників та фахівців, спричинену як внутрішніми чинниками, такими як нерівномірний розподіл коштів із фонду заробітної плати, більша частина яких спрямована на утримання управлінської ланки, так і зовнішніми, серед яких постає проблема інфляційних процесів в нашій країні, і внаслідок цього реальна заробітна плата залишається майже на тому ж рівні.

Крім того, підприємство має в своєму складі велику кількість фахівців середньої кваліфікації, а більша кількість висококваліфікованих – близькі до досягнення пенсійного віку, що пов'язано з відтоком молодшої робочої сили за кордон.

Таблиця 1

Показники виробництва та реалізації продукції ПрАТ «Кредмаш» за 2016–2018 роки

№ з/п	Найменування показника	Роки		
		2016	2017	2018
1	Обсяг реалізації товарної продукції, тис. грн.	505922,3	884744,2	1068665,2
2	Обсяг виробництва товарної продукції (у діючих цінах відповідного року), тис. грн.	504120,7	885115,7	1066499,6
3	Виробництво основних видів продукції:			
3.1	Асфальто- та ґрунтозмішувальні установки, шт.	31	50	54
3.2	Запасні частини до дорожно-будівельної техніки (у діючих цінах відповідного року), тис. грн.	167210,6	254998	266827,6
3.3	Товари народного споживання (у діючих цінах відповідного року), тис. грн.	65502,7	84544,6	89655,4

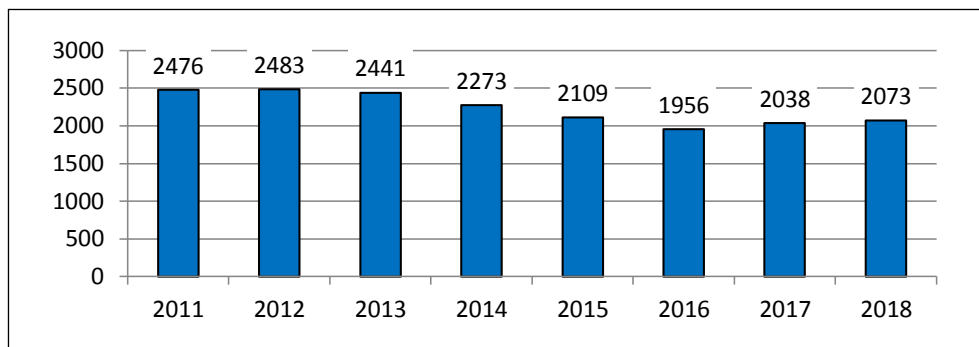

Рис. 2. Динаміка середньооблікової чисельності працівників ПрАТ «Кредмаш» за 2011–2018 рр.

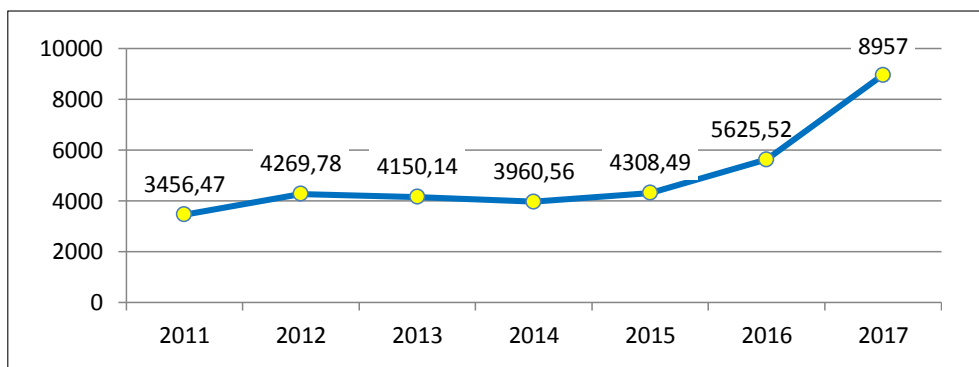

Рис. 3. Динаміка стану середньомісячної заробітної плати ПрАТ «Кредмаш» у 2011–2017 рр., грн.

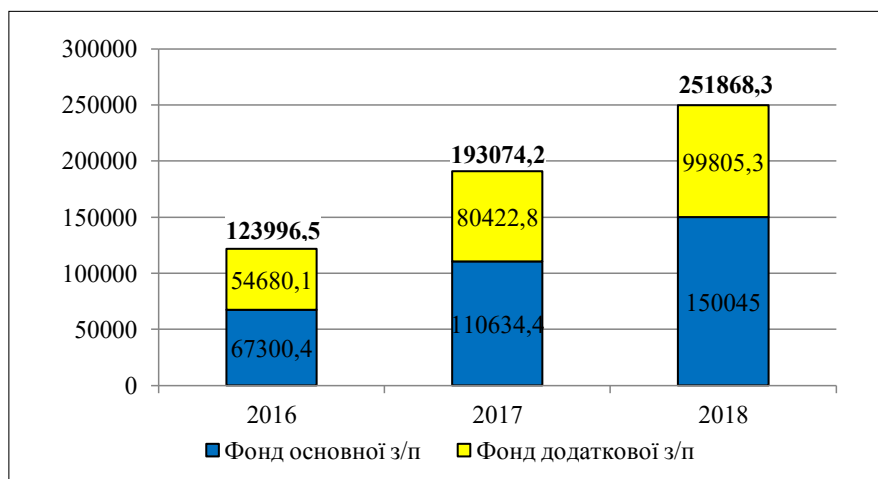

Рис. 4. Динаміка змісту фонду оплати праці ПрАТ «Кредмаш» у 2016–2018 рр., грн.

З вищевикладеного можна зробити висновок, що підприємство має зростаючі тенденції у розвитку свого кадрового потенціалу, але для більшого прогресу має подолати деякі проблеми.

Розглянемо третій складник функціонування будь-якого підприємства, без якої воно не зможе функціонувати взагалі і досягнення прогресу якої є найголовнішою метою підприємства, – фінансовий.

Фінансова діяльність ПрАТ «Кредмаш» спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової й кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

У табл. 2 наведено фінансові результати акціонерного товариства за період 2014–2018 рр. [5].

Протягом аналізованого періоду простежуються такі зміни: у 2015 році стан аналізованих показників погіршився порівняно з попереднім роком, те ж саме повторилося і в минулому, 2018 році. Проте така хвилюподібна форма зміни показників не є причиною для прогнозування збитковості організації, оскільки вони дуже сильно залежать від сучасної економічної ситуації в країні, а саме від інфляційних процесів та курсів валют. Саме тому чистий прибуток то збільшується, то зменшується, а показник чистого доходу невинно зростає: витрати на сировину швидко змінюються в обидва боки залежно від ситуації, а дохід від реалізації збільшується за рахунок зменшення ціни національної валюти. Крім того, якщо аналізувати динаміку наскрізно, за кожним парним роком, то можна простежити динаміку до збільшення фінансового результату, валового та чистого прибутку. Обсяги чистого доходу з 2014 до 2018 року зростали, а обсяги чистого прибутку в 2015 році скоротилися порівняно з 2014 роком на 21 853 грн., проте вже у 2016 році їхній стан покращився, а в останньому році вони скоротилися на 30 886 грн. порівняно з попереднім.

Собівартість протягом останніх 5 років збільшилася майже в 3 рази (табл. 3), це зумовлено збільшенням обсягу виробництва продукції.

Фінансовий стан підприємства є досить стабільним, враховуючи збільшення валового прибутку в 2018 році порівняно з 2016 роком на 69 625 грн. та збільшення чистого прибутку цих же років на 13 449 грн. (див. табл. 2). Такі зміни є позитивними, адже за збільшення прибутку на підприємстві збільшується рентабельність і покращується репутація на ринку [5].

У фінансовому складнику роботи підприємства можна виділити такі основні проблеми, як недостатнє інвестування підприємства, основною часткою якого є реінвестовані власні кошти підприємства [3], нестабільність динаміки показників фінансової результативності, недостатнє фінансування з боку держави [2; 3], а також втрату багатьох каналів і значне зменшення експорту до російського ринку збуту, пов'язану з подіями останніх років, що змінили зовнішньоекономічний та зовнішньополітичний вектор України в сторону Західної Європи [7].

Проаналізувавши три основні складові частини функціонування ПрАТ «Кредмаш» (рис. 5), ми можемо запропонувати такі заходи щодо поліпшення ситуації з розвитком машинобудівного підприємства в сьогоденних умовах:

1. Пошук інвесторів, насамперед закордонних, у співпраці з МФК, ЄБРР та ЄІБ, у зв'язку з відсутністю доступу до фінансування за вигідними відсотковими ставками в Україні.

2. Пошук нових каналів та ринків збуту, нових економічних зв'язків та/або посилення вже наявних, поліпшення просування товарів на експорт.

3. На основі отримання коштів із перших двох пунктів є доцільною поступова заміна обладнання на більш автоматизоване, посилене фінансування інновацій.

4. Підвищення заробітної плати фахівців і виробничого персоналу, покращення умов праці, залучення висококваліфікованої робочої сили.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, на основі вищевикладеного можна зазначити, що розвитку машинобудівного підприємства нині заважають багато проблем. Це застаріле обладнання, недостатні матеріальна та технічна база, малокваліфіковані працівники, недостатня реальна заробітна плата, недостатнє інвестування як із боку держави, так і з боку приватних інвесто-

Таблиця 2

Фінансові результати ПрАТ «Кредмаш» за 2014–2018 роки, тис. грн.

Показники	Роки				
	2014	2015	2016	2017	2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	442030	442070	513613	894583	1074933
Валовий прибуток	113085	89707	106881	191489	176506
Фінансовий результат від операційної діяльності	65708	37968	61039	115506	77896
Фінансовий результат від операційної діяльності до оподаткування	65111	38173	63221	117347	79534
Чистий прибуток	50863	29010	51434	95769	64883

Таблиця 3

Обсяги собівартості реалізованої продукції за період 2014–2018 рр., тис. грн.

Роки					Темп приросту, %
2014	2015	2016	2017	2018	
328 945	352 363	406 732	703 094	898 427	30,8

Рис. 5. Проблеми функціонування ПрАТ «Кредмаш»

рів, зменшення ринку збуту продукції, нестабільна динаміка фінансових показників і, як наслідок, мала конкурентоспроможність вітчизняних машинобудівних підприємств на світовому ринку.

На основі визначених проблем було запропоновано низку заходів щодо поліпшення ситуації, що склалася натеper на підприємствах машинобудівної галузі України.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Дорожкіна Г.М., Цимбал О.С. PEST-аналіз як інструмент управління стратегією машинобудівних підприємств. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку національного господарства в умовах глобальної нестабільності*: матеріали V Міжнародної наукової конференції, м. Кременчук, 28-29 листопада 2018 р. Кременчук, 2018. С. 253–256.
2. Мазуренок О. Тенденції розвитку машинобудівної галузі України в аспектах державної політики. *Схід*. 2018. № 2. С. 19–24.
3. Лабунець О.О., Грушевицька А.Б. Вплив інвестицій на розвиток машинобудівної галузі України. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2016. № 5. Том 1. С. 105–109.
4. Пігуль Н.Г., Пігуль Є.І. Сучасний стан та перспективи розвитку машинобудівного комплексу України. *Економіка і суспільство*. 2018. № 15. С. 444–449.
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.06.2019).
6. Офіційний сайт ПрАТ «Кредмаш». URL: <https://kredmash.com/ua> (дата звернення: 25.05.2019).
7. Мороз О.В., Левашова С.М. Вплив конкурентного середовища на збутову діяльність машинобудівного підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2017. № 13. С. 129–132.

REFERENCES:

1. Dorozhkina H. M., Tsybmal O. S. (2018) PEST-analiz yak instrument upravlinnia stratehiieiu mashynobudivnykh pidpriemstv [PEST analysis as a tool for managing the strategy of machine-building enterprises]. *Proceedings of the Aktualni problemy ta perspektyvy rozvytku natsionalnoho hospodarstva v umovakh hlobalnoi nestabilnosti: materialy V Mizhnarodnoi naukovoї konferentsii* (Ukraine, Kremenchuk, November 28–29, 2018), Kremenchuk: Aktualni problemy ta perspektyvy rozvytku natsionalnoho hospodarstva v umovakh hlobalnoi nestabilnosti, pp. 253–256.
2. Mazurenok O. (2018) Tendentsii rozvytku mashynobudivnoi haluzi Ukrainy v aspektakh derzhavnoi polityky [Trends in the development of the engineering industry of Ukraine in the aspects of public policy]. *East*, no. 2, pp. 19–24.
3. Labunets O.O., Hrushevytska A.B. (2016) Vplyv investytsii na rozvytok mashynobudivnoi haluzi Ukrainy [The impact of investment on the development of the engineering industry in Ukraine]. *Bulletin of the Khmelnytsky National University*, no. 5, vol. 1, pp. 105–109.
4. Pihul N.H., Pihul Ye.I. (2018) Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku mashynobudivnoho kompleksu Ukrainy [The current state and prospects of development of the machine-building complex of Ukraine]. *Economy and society*, no. 15, pp. 444–449.
5. State Statistics Service of Ukraine. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed: 20 June, 2019).
6. Official site of PrJSC “Kredmash”. URL: <https://kredmash.com/ua> (accessed: 25 May, 2019).
7. Moroz O.V., Levashova S.M. (2017) Vplyv konkurentnoho seredovyscha na zbutovu diialnist mashynobudivnoho pidpriemstva [Influence of the competitive environment on the sales activity of a machine-building enterprise]. *Market infrastructure*, no. 13, pp. 129–132.

Sakun Lesya

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management

Vedenina Julia

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management

Tsymbal Olexandr

Student

Kremenichuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

MODERN PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF MACHINE-BUILDING COMPANIES OF UKRAINE ON THE EXAMPLE OF PRJSC "KREDMASH" AND WAYS TO OVERCOME THEM

The purpose of the article. In modern conditions of European integration of Ukraine, attention to the work of enterprises of the machine-building complex, which is one of the leading industries, is of great importance. The efficiency of the functioning of machine-building enterprises determines labor productivity in other sectors of the country's economy. At present, there are still negative trends in the development of this industrial sector and this prompts an analysis of the state of affairs of the modern engineering market, material, technical, resource, innovation, investment, financial, marketing and labor potentials of engineering enterprises, identifying its strengths and weaknesses and finding ways to overcome existing problems at the moment.

The main purpose of the article is to study the problems that arise today at the enterprises of the machine-building complex in Ukraine by the example of PrJSC "Kredmash" and the search for ways to resolve them.

Methodology. The article used such methods of scientific knowledge as analysis, synthesis, abstraction, induction, deduction, analogy, systems approach and others.

Results. The article conducted a deep analysis of the work of PrJSC "Kredmash". Were analyzed the main factors of the enterprise: production, staff and finances. Due to the analysis of each of the factors, negative tendencies and main problems that exist on PrJSC "Kredmash" and similar enterprises were noted.

The development of the machine-building enterprise in today's conditions is hampered by many problems. Outdated equipment, inadequate material and technical base and low level of production automation were highlighted among the problems with production. Such problems as low-skilled workers, low real wages and a rather low class of working conditions are associated with personnel. Financial ones include insufficient investments from both the state and private investors, a reduction in the product sales market due to the deterioration of the geopolitical situation with the Russian Federation, and unstable financial indicators. As a result, low competitiveness of domestic machine-building enterprises in the world market.

Based on these problems, a number of measures were proposed to improve the situation at the enterprises of the machine-building industry of Ukraine.

Practical implications. A study of the activities of a domestic machine-building enterprise in modern conditions, the definition of problems that exist in it and the proposal of ways to solve these problems can be used at enterprises of the studied industry to determine tactical goals and vectors of development and financing.

Value/originality. The article proposes a systematic approach to finding and solving problems in an enterprise, which consists in dividing them into production, labor and financial ones and takes into account their dependence and interrelation. On its basis, proposed measures to eliminate problems existing at the enterprise. In addition, the use of this method can be generalized and applied to enterprises of another industry.